

her. Men selv om det skulde være nødvendigt en Gang imellem at blæse lidt Luft igennem Tunnelen, tror jeg ikke, det økonomisk set vil spille nogen stor Rolle. At Tunnelen vil være den ideelle Løsning for Skibstarten, derom kan der jo ingen Tvivl være.

Endelig er der et Hensyn, som man ikke ganske bør skyde til Side, nemlig at vi ved dette Tunnelanlæg vil have banet Vejen for en videre Anvendelse af Tunneler her i Landet. Jeg er tilbøjelig til at tro, at naar man nu stiller sig ængstelig overfor et Tunnelanlæg, er det ud fra en Følelse af, at det er noget, vi ikke kender noget til, thi ingen her i Landet har bygget store Tunneler. Derfor trykker man sig fra den ene og den anden Side, man ønsker ikke at tage Ansvaret. Dette kunde derfor passende gaa over paa den før nævnte særlige sagkyndige Kommission, i hvilken den fulde udenlandske Erfaring var repræsenteret paa rette Maade. Jeg kunde meget vel tænke mig, at Anlægget af en Tunnel under Størstrømmen mellem Falster og Sjælland vilde blive Forløber for andre Tunnelforbindelser, f. Eks. en Tunnel mellem Sjælland og Sverige, en Tanke, der nu ingenlunde ligger fjernere, end selve det her omhandlede Tunnelanlæg maa siges at have ligget for os, da vi var en 30—40 Aar yngre. Jeg vil haabe, at man under denne Sags videre Behandling, naar Lovforslaget formentlig atter bliver fremsat i næste Samling og paa ny kommer til Behandling i begge Rigsdagens Ting, vil tage velvilligt paa Tanken om at optage til fornyet Prøvelse Spørgsmaalet Tunnel eller Bro.

Hvis man ikke vil vælge Tunnelen, slutter jeg mig for mit Vedkommende ogsaa til den foreslaaede Højbro, fordi den medfører mindst Ulempe for Sejladsen. Naar Statsbanerne har gjort gældende, at man ikke saa godt kan have en enkeltsporet Tunnel paa en dobbeltsporet Bane, maa jeg sige, at jeg tror, at ogsaa dette hører til de Argumenter, som man kun fremfører, fordi man nu mener at burde holde sig fra Tunnelen, hvad enten man nu tror, at den politisk ikke møder saa megen Støtte, eller det er, fordi vi i det hele er lidt ukendte med Tunneler. Thi Statsbanerne har selv foreslaaet en enkeltsporet Jernbanebro, og kan man paa en dobbeltsporet Bane have en saadan, kan man efter min Mening ogsaa have en enkeltsporet Tunnel. Med den Trafik, her er Tale om, og som ikke bliver særdeles stor, føler jeg mig overbevist om,

at en enkeltsporet Tunnel ikke vil volde større Vanskeligheder, end f. Eks. den enkeltsporede Jernbanebro over Limfjorden har voldt, siden den blev bygget i 1872. Ganske vist er der der ikke Dobbeltspor paa begge Sider, men det dobbelte Spor paa begge Sider kan i og for sig ikke gøre hverken Tunnelen eller Jernbanebroen mindre ydedygtig. Snarere maa det modsatte blive Tilfældet, og hvad enten man har Dobbeltspor paa begge Sider eller ikke, maa jo den samme Forsigtighed og Varsomhed med Hensyn til Brugen af Broen udvises for at undgaa Sammenstød umiddelbart paa denne, saa det synes mig at blive Hip som Hap.

Man har i Udvalget gjort den Indvending, at naar jeg har sluttet mig til det første Mindretals Forslag om at ekspropriere og dog ønsker, ligesom for øvrigt ogsaa dette Mindretal, at holde Spørgsmaalet om Bro eller Tunnel aabent, skulde deri ligge en særlig vanskelig eller uløselig Opgave, fordi man ikke vidste, hvor man skulde ekspropriere. Men det drejer sig her om saa smaa Arealer paa begge Sider, at selv om man skulde komme til et Par Steder paa de projekterede Linier at ekspropriere mere end nødvendigt, er det en ringe Ting, det hele vil dreje sig om, og navnlig spiller det en overordentlig ringe Rolle i Sammenligning med de store Værdier, her er Tale om, at vi skal sætte ind, og den store Betydning, det har, at vi, naar vi skrider til en Løsning, ogsaa finder den bedste og fordelagtigste Løsning, man kan tænke sig.

For ikke at forlænge Debatten skal jeg nøjes med disse supplerende Bemærkninger til den af mig afgivne Betænkning og i øvrigt tillade mig at anbefale de af mig stillede Ændringsforslag.

Ministeren for offentlige Arbejder (*Hassing Jørgensen*): Den foreliggende Udvalgsbetænkning saavel som de ærede Ordføreres Bemærkninger er Udtryk for en betydelig, og jeg er overbevist om ogsaa en meget naturlig og berettiget, Interesse for snarest at komme til den Udvildelse af Statsbanernes Ydeevne, som er tilsigtet ved det forelagte Lovforslag. Udvalgets Overvejelser har jo i første Række drejet sig om, hvorvidt man skulde nøjes med at vedtage en Ekspropriationslov, eller man skulde endeligt vedtage de Foranstaltninger, der er foreslaaede. Overfor dette Valg har man saavel fra Fler-tallets som ogsaa fra Mindretallets Side i stor Udstrækning bragt Spørgsmaalet om